

1. Základné údaje

1.1 Názov

Prírodná rezervácia (PR) Dunitová skalka

1.2 Vymedzenie chráneného územia a jeho ochranného pásma

PR Dunitová skalka tvorí jedna samostatná plocha.

Ochranné pásmo PR Dunitová skalka sa osobitne nevymedzuje, ale bude ním územie do vzdialenosti 100 m smerom von od jeho hranice podľa § 17 ods. 7 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody v znení neskorších predpisov (zákon).

1.2.1 Súpis krajov a okresov, na ktorých území sa chránené územie nachádza

Kraj: Prešovský

Okres: Prešov

1.2.2 Súpis katastrálnych území, na ktorých území sa chránené územie nachádza

Katastrálne územie: Sedlice

1.2.3 Súpis listov katastrálnych a lesníckych máp s vymedzením hranice chráneného územia a jeho ochranného pásma s uvedením aktuálneho stavu

Chránené územie je vymedzené:

- a) na listoch katastrálnych máp v mierke:
Katastrálna mapa M 1:2 000: Prešov 8-8/1

Ochranné pásmo PR Dunitová skalka sa osobitne nevymedzuje, ale bude ním územie do vzdialenosti 100 m smerom von od jeho hranice podľa § 17 ods. 7 zákona.

- b) na liste porastovej mapy:
Lesného hospodárskeho celku (LHC) Radatice v mierke M 1: 10 000, list č. 3,
stav mapy je k 1.1.2004.

Ochranné pásmo PR Dunitová skalka sa osobitne nevymedzuje, ale bude ním územie do vzdialenosti 100 m smerom von od jeho hranice podľa § 17 ods. 7 zákona.

Opis priebehu hranice chráneného územia vo vzťahu k hraniciam parciel

Územie prírodnej rezervácie Dunitová skalka pozostáva z jednej samostatnej plochy zaberajúcej celú parcelu č. 950 v k.ú. Sedlice, hranica chráneného územia je preto zhodná s hranicami parcely č. 950. Hranica PR Dunitová skalka je určená spojnicou 12 lomových bodov vytýčených v teréne GPS prístrojom. Jednotlivé lomové body hranice sú označené poradovými číslami od 0 po 11 a ich súradnice vo formáte JTSK sú uvedené v prílohe č. 12. Poradie lomových bodov hranice je postupné, pričom body s poradovými číslami 0 a 11 majú spoločné súradnice a v teréne predstavujú jeden a ten istý bod.

Východiskový bod 0 hranice PR Dunitová skalka leží na severovýchodnom cípe hranice parcely č. 950 v k.ú. Sedlice. Hranica pokračuje južným smerom obchádzajúc po obvode

parcelu č. 950 najprv z východu, ďalej z juhu, západu a nakoniec zo severu až do východiskového bodu.

Ochranné pásmo PR Dunitová skalka sa osobitne nevymedzuje, ale bude ním územie do vzdialenosti 100 m smerom von od jeho hranice podľa § 17 ods. 7 zákona.

Opis priebehu hranice vo vzťahu k hraniciam lesných porastov na lesníckych mapách

Prírodná rezervácia Dunitová skalka je podľa platného programu starostlivosti o lesy (PsoL) 2004 – 2013 súčasťou LHC Radatice.

Východiskový bod hranice chráneného územia leží na severovýchodnom cípe hranice dielca č. 588 v k.ú. Sedlice. Hranica pokračuje južným smerom obchádzajúc po obvode dielec č. 588 najprv z východu, ďalej z juhu, západu a nakoniec zo severu až do východiskového bodu.

Ochranné pásmo PR Dunitová skalka sa osobitne nevymedzuje, ale bude ním územie do vzdialenosti 100 m smerom von od jeho hranice podľa § 17 ods. 7 zákona.

1.2.4 Súpis listov základných máp (M 1 : 10 000) s vymedzením hranice chráneného územia a jeho ochranného pásma

Vzhľadom na skutočnosť, chránené územie má malú výmeru, jeho hranice boli vymedzené na základnej mape v mierke 1:10 000. Vymedzenie hranice je znázornené na mape v prílohe č. 5.6 za použitia digitálnej vektorovej mapy SVM-10 od Úradu geodézie, kartografie a katastra SR. Chránené územie zasahuje na mapový list č. 37-22-12 Základnej mapy SR, M 1:10 000.

Chránené územie predstavuje dunitový skalný masív na severnom okraji intravilánu obce Sedlice v okrese Prešov, juhozápadne od kóty Rešetka (576,9 m. n. m.).

Východiskový bod hranice leží v severozápadnom cípe kosnej lúky ležiacej medzi lesnými porastami východne nad Bajerovskou ulicou a je vzdialený 750 m od sútoku potoka Viselec so Sedlickým potokom a 940 m od kóty Rešetka. Pokračuje južným smerom po okraji lesného porastu smerom k bodu 2 na okraji vrcholovej lúčky nad skalným masívom, ďalej zostupuje 60 m juhovýchodným smerom okrajom porastu k chodníku pretínajúcemu krovitý výbežok lesného porastu. Pretína tento výbežok južným smerom a na jeho južnom okraji sa stáča na západ, pokračuje okrajom lesa k bodu 7 ležiacom na juhozápadnom cípe lesného porastu pod skalným masívom. Tu sa stáča na sever, pokračuje 170 m k chodníku pretínajúcemu východným smerom lesný porast, po tomto chodníku pokračuje 75 m až k východiskovému bodu.

Ochranné pásmo PR Dunitová skalka sa osobitne nevymedzuje, ale bude ním územie do vzdialenosti 100 m smerom von od jeho hranice podľa § 17 ods. 7 zákona.

1.3 Výpis z programu starostlivosti o lesy

Chránené územie sa nachádza v LHC Radatice, Lesný užívateľský celok (LUC) Zvyšok LHC Radatice. Obdobie platnosti PSoL je na roky 2004-2013.

V súčasnosti podľa porastovej mapy PSoL 2004-2013 pre LHC Radatice, LUC Zvyšok LHC Radatice územie navrhovanej PR Dunitová skalka zaberá celý lesný dielec (JPRL) č. 588 00. Prehľad JPRL je uvedený aj v prílohe príloha č. 5. 5.

Výpis platného PSoL na obdobie rokov 2004 – 2013 je doložený vo forme čistopisov popisnej a predpisovej časti za JPRL 588 00 v prílohe 5.10. Čistopis je získaný

prostredníctvom dostupného internetového programu - Lesnícky geografický informačný systém (LGIS).

Les v JPRL 588 00 je zaradený v kategórii lesov ochranných podľa § 13 ods. 2 písmena d) zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v platnom znení (t. j. ostatné lesy s prevažujúcou funkciou ochrany pôdy). Plán hospodárskych opatrení v JPRL 588 00 do konca roka 2013 je „bez zásahu“. Obhospodarovateľom lesných pozemkov zo zákona o pôde č. 229/1990 Z. z. sú Lesy SR, š. p., OZ Prešov, LS Široké. JPRL č. 588 00 sa sto percentne prekrýva s parcelou KN-C č. 950 v k. ú. Sedlice. Prehľad vlastníctva je uvedený v prílohe č. 5.2.

1.4 Členenie na ekologicko-funkčné priestory a zóny

Vzhľadom na stav biotopov, mieru zásahov ľudskou činnosťou a využívanie územia človekom sa chránené územie nerozčleňuje na zóny.

Členenie chráneného územia na ekologicko-funkčné priestory bude spracované v rámci vypracovania programu starostlivosti pre PR Dunitová skalka, ktorý bude vypracovaný v spolupráci so známymi vlastníkmi (správcami, nájomcami) pozemkov a ďalšími zainteresovanými subjektmi.

1.5 Celková výmera chráneného územia v členení podľa druhov pozemkov

Výmera chráneného územia: je **1, 4766 ha**, z toho:

	lesné pozemky:	1,4766 ha
Spolu:		1,4766 ha

1.6 Prírodné pomery

Geografická poloha

Chránené územie sa nachádza v Prešovskom kraji v okrese Prešov v k. ú. Sedlice. Je situované východne od zastavaného územia obce.

Podľa geomorfologického členenia (Mazúr, Lukniš 1980) chránené územie prináleží do: Alpsko – Himalajskej sústavy, podsústavy – Karpaty, provincie – Západné Karpaty, subprovincie – Vonkajšie Západné Karpaty, oblasti – Podhôrno-magurskej, celku – Šarišská vrchovina, časti – Sedlická brázda.

Geologická stavba

Chránené územie tvorené malým ultrabázickým telesom sa nachádza na južnom okraji Šarišskej vrchoviny budovanej v tejto oblasti prevažne paleogénnymi sedimentmi žipovsko-radačovského pásma centrálnokarpatského flyšu. Teleso preráža súvrstvie bazálnej transgresívnej litofácie (100-150 m mocné) zloženej výhradne z materiálu vápencov a dolomitov anisu, pričom základnou hmotou brekcií a konglomerátov je hrubozrnný vápencový pieskovec. Ďalej prechádza cez teleso konglomerátového a mikrokonglomerátového flyša (oligocén), kde pieskovce sú v prevahe nad ílovcami a drobnozrnnými zlepenkami.

Dunitovú skalku tvorí ultrabázická hornina považovaná za dunit až enstatický dunit, harzburgit s prechodmi do lherzolitu, hadec triasového, postoligocénneho veku. Hornina je v počiatočnom štádiu serpentinizácie, ktoré varíruje v rozmedzí 30-70%, má brekciovitý

charakter, s hojnými žilkami karbonátov. Príčinou slabej serpentinizácie bol pravdepodobne vysoký obsah Ca v roztokoch. Na povrchu telesa je dobre vyvinutá kôra zvetrávania.

Geologická pozícia tohto telesa, ako aj jeho vzťahu ku kryštalinickému podkladu nie sú objasnené. Ide pravdepodobne o menšie intruzívne teleso, ktoré sa pôvodne nachádzalo v spodnotriasovom súvrství chočského príkrovu a môže byť zástupcom ultrabázických hornín spolu s diabasovými porfýritmi, ktoré sa vyskytovali v kryštalinickom podloží paleogénu.

Na základe asociácie rudných minerálov (chromit, chrómspinel, millerit) patrí hornina k peridotitovej až gabroperidotitovej formácii. Z minerálov tu bol zaznamenaný výskyt amfibolov, antigoritu, awaruit, deweylit, hematit (odroda spekularit), chrómspinelidy (chromit, pykrochromit, chrómspinel, spinel) chryzotil, kalcit, lizardit, magnetit, millerit, olivín (pôvodná, podstatná zložka horniny v rôznom stupni serpentinizácie), pentlandit, pyrit (odr. bravoit), pyroxény (enstatit, dialág, bastit), serpentín, violarit.

Chránené územie predstavuje neobyčajne vzácne nálezisko povrchového výskytu dunitu na Slovensku, ktoré umožňuje čiastočne vyriešiť otázku materskej horniny hadcov, pretože uvedený výskyt je len v začiatočnom štádiu serpentinizácie a má všetky primárne minerály zachované.

Geomorfológia územia

Chránené územie v rámci Šarišskej vrchoviny na základe geologickej stavby, morfológických a morfometrických kritérií spadá do regiónu vrchovín, ktorý zaberá jej najväčšiu časť a subregiónu rozčlenenej vrchoviny - Svinianska plošina, ktorá sa vyznačuje plochými rozľahlými chrbtami, nesúcimi zbytky zarovňavania stredohorského systému. Pretiahly chrbát SV od Sedlíc s kótou Rešetka (576,9 m n. m.) je plošne menším zbytkom tohto zarovnaného povrchu, ktorý lemuje depresiu Sedlíc. V jeho predpolí sa nachádza pňové teleso ultrabázickej serpentínovej horniny vo výške 500 m n. m so sklonom svahov 17-25° a viac, ktoré vystupuje nad údolím toku Sopotnice a Sedlického potoka po údolné polohy v nadmorskej výške 420 – 400 m. n. m.

Hydrologické pomery

Dunitová skalka je súčasťou povodia rieky Sopotnica, ktorá je súčasťou povodia Hornádu a patrí do úmoria Čierneho mora.

Územie Dunitovej skalky je odvodňované potokom Viselec a jeho pravostranným bezmenným prítokom. Zo severu je to práve citovaný bezmenný potok prameniaci severne od Dunitovej skalky a ústiaci do Viselca v rkm 0,815 v intraviláne obce Sedlice. Zo západnej a južnej strany je územie odvodňované potokom Viselec.

Potok Viselec je ľavostranným prítokom Sedlického potoka, má dĺžku 1,9 km a je tokom VII. rádu. Pramení na severozápadozápadnom svahu Rešetky (576,9 m n. m.) v nadmorskej výške približne 510 m n. m. Od prameňa tečie spočiatku juhojuhozápadným smerom, koryto vytvára oblúk ohnutý na západ a sprava priberá krátky prítok z lokality Kopce. Následne tečie prechodne severojužným smerom, vteká do intravilánu obce Sedlice, priberá krátky bezmenný ľavostranný prítok v blízkosti prírodnej rezervácie Dunitová skalka ležiacej nad ľavým brehom. V obci sa postupne stáča juhojuhozápadným smerom a v blízkosti centra obce sa v nadmorskej výške cca 423 m n. m. vlieva do Sedlického potoka v rkm 1,890. Sedlický potok pramení východne od kóty 586,8 m a južne od obce Kvačany, v nadmorskej výške približne 540 m n. m. Na strednom toku preteká intravilánom obce Sedlice, pričom z ľavej strany priberá Viselec, následne pokračuje opäť na juhovýchod a pod obcou sa definitívne stáča južným smerom, zarezáva do podcelku Sopotnické vrchy a v rkm 7,750 ústí do Sopotnice.

Podzemné vody sa v riešenom území a jeho okolí sústreďujú popri uvedených vodných tokoch. Sú využívané iba miestnymi studňami v obciach.

Klimatické pomery

Klimaticky patrí územie do mierne teplej oblasti, mierne vlhkej s priemernou teplotou v júli 16 -18° C, v januári – 4 až – 6°C a priemernou ročnou teplotou 8° C. Priemerne ročné zrážky predstavujú 600-700 mm. Počet letných dní v roku je 40 - 50, dĺžka obdobia so snehovou pokrývkou 90 - 100 dní, prevláda severný až severozápadný smer vetra.

Pedologické pomery

V riešenom území sa z pôdnych typov vyskytujú prevažne kambizeme modálne a kultizemné nasýtené až kyslé, sprievodné rankre a kambizeme pseudoglejové zo stredne ťažkých až ľahších skeletnatých zvetralín nekarbonátových hornín a kambizeme pseudoglejové nasýtené, sprievodné pseudogleje modálne a kultizemné, lokálne gleje zo zvetralín rôznych hornín. Kambizeme patria do skupiny pôd hnedých. Stredne hlboké až hlboké na svahoch do 12° sú rozšírené najmä v južnej časti územia. Sú to pôdy využívané prevažne ako trvalé trávne porasty.

Charakteristika vegetácie

Biotopy

Lesné biotopy

V lesnom poraste lokality Dunitová skalka - dielec č. 588 00 je z hľadiska lesníckej typológie potencia výskytu prioritného biotopu európskeho významu Ls3.1 (91H0*) Teplomilné submediteránne dubové lesy. Mal by sa tu vyskytovať v kombinácii s nelesnými biotopmi - skalným biotopom Sk2 (8220) Silikátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou a prioritným trávinnobylinným biotopom Tr2 (6240*) Subpanónske trávinnobylinné porasty. V prípade potencie prioritného lesného biotopu 91H0* sa z hľadiska lesníckej typológie jedná o skupinu lesných typov *Fageto-Quercetum* - FQ (buková dúbrava) s lesným typom 2317 Silno skeletnatá vápencová dúbrava. Súčasnú drevinovú zloženie jednovrstvového lesného porastu s druhmi v zastúpení a to borovica lesná (*Pinus sylvestris*), javor horský (*Acer pseudoplatanus*) a ojedinelým dubom zimným (*Quercus petraea*), bukom lesným (*Fagus sylvatica*) a hrabom obyčajným (*Carpinus betulus*) nezodpovedá plne drevinovému zloženiu potenciálneho biotopu. Krovitý podrast jednovrstvového riedkolesia je pomerne bohatý a sú zastúpené druhy ako brekyňa (*Sorbus torminalis*), zob vtáčí (*Ligustrum vulgare*), lieska obyčajná (*Corylus avellana*), javor poľný (*Acer campestre*) a iné. Stav lokality je adekvátny využívaniu územia v predchádzajúcom období, resp. extenzívneho prístupu ako poľnohospodárstva, tak aj lesného hospodárstva po delimitácii, kedy prísna ochrana územia (pozri kapitolu 3) aj znemožnila akúkoľvek hospodársku činnosť. Vzhľadom na to, že biotop 91H0* tvorí komplex s teplomilnými trávinnobylinnými a skalnými nelesnými biotopmi, jeho výmeru nešpecifikujeme.

Nelesné biotopy

Z nelesných biotopov sú v území zastúpené nasledovné biotopy európskeho významu:

Tr2/6240* Subpanónske trávinnobylinné porasty

Sk2/8220 Silikátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou

Významnosť lokality dunitového ostrovčeka (475 m n. m.) vystupujúceho z flyšových súvrství paleogénu ako doklad spodnotriasového vulkanizmu sčasti serpentinizáciou premeneného na hadec dokazuje výskum Dionýza Štúra v roku 1869, ktorý písal o "sedlických hadcoch". Na toto geologické podložie sa viažu i zaujímavé rastliny, botanikmi nazývané "serpentinofyty". Dunitový ostrovček bol v minulosti využívaný ako pasienok a dominovali v ňom suchomilné a teplomilné trávinnobylinné porasty, v ktorých hojné zastúpenie mali druhy ako kostrava žliabkatá (*Festuca rupicola*), mednička brvitá (*Melica*

ciliata), ometlina štíhla (*Koeleria macrantha*), cesnak sivkastý (*Allium senescens*), klinček kartuziánsky (*Dianthus carthusianorum*), silenka talianska (*Silene nemoralis*), silenka uškátá (*Silene otites*), deväťorník penaižtekový (*Helianthemum nummularium*), dušovka roľná (*Acinos arvensis*) a iné. Na skalných stenách a v štrbinách sa vytvorilo osobitné spoločenstvo, v ktorom dominujú paprade, napr. slezinník nepravý (*Asplenium adulerinum*), slezinník červený (*Asplenium trichomanes*), slezinník klinovitolistý (*Asplenium cuneifolium*), sladič obyčajný (*Polypodium vulgare*), často býva zastúpený i žerušničník piesočný (*Cardaminopsis arenosa*) a iné. V dôsledku nevyužívania územia na pastvu sa tu nadmerne rozšírili náletové dreviny, najmä borovica lesná (*Pinus sylvestris*). Územie bolo predelimitované do lesného pôdneho fondu.

Invázne druhy rastlín neboli v chránenom území zatiaľ zaznamenané.

Ďalšie informácie o nelesných biotopoch sú uvedené v tabuľke č.1.

Tabuľka č. 1 Nelesné biotopy v PR Dunitová skalka

Kód biotopu/ kód NATURA 2000	Názov biotopu	Významnosť biotopu (napr. biotop národného významu)	Výmera biotopu v CHÚ v ha	% z celkovej výmery CHÚ
Tr2/6240*	Subpanónske travinnno-bylinné porasty	EV	cca 0,22	cca 15
Sk2/8220	Silikátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou	EV	cca 0,04	cca 3

Flóra

Podľa fyto geografického členenia flóry Slovenska (Futák 1980) patrí chránené územie do oblasti západokarpatskej flóry (*Carpathicum occidentale*), obvodu predkarpatskej flóry (*Praecarpaticum*), okresu stredné Pohornádie.

Dunitová skalka oddávna pútala nielen pozornosť geológov, ale i botanikov. Dokumentáciu teplomilnej a suchomilnej flóry i tohto územia podáva v svojej práci A. Jurko (1951), K územiu sa viažu i práce L. Dostála (1987). Novšie botanické výskumy neboli v území realizované.

Dunitová skalka pri Sedliciach je významná tým, že sa tu vyskytujú obidva najvzácnejšie druhy slezinníkov a to: slezinník klinovitolistý (*Asplenium cuneifolium*) a slezinník nepravý (*Asplenium adulerinum*). Pri botanickom výskume bol zistený výskyt i zvláštnej formy sladiča obyčajného (*Polypodium vulgare*), ktorý bol v minulosti v botanickej terminológii uvádzaný ako *Polypodium serpentinii*.

Zoznam chránených a ohrozených druhov, ktoré boli doposiaľ v území zaznamenané, je uvedený v tabuľke č. 2.

Tabuľka č. 2 Zoznam chránených a ohrozených druhov rastlín v v PR Dunitová skalka

Vedecký názov taxónu	Slovenský názov taxónu	Významnosť druhu	§	Kategória IUCN	Viazanosť na biotop	Počet lokalít	Početnosť populácií
<i>Asplenium adulerinum</i>	slezinník nepravý	EV	x	CR	8220/menej 6240/ lesný porast	3	stovky kusov
<i>Asplenium cuneifolium</i>	slezinník klinovitolistý	NV	x	CR	820/menej 6240/lesný porast	3	stovky kusov

Kategórie ohrozenosti podľa IUCN:
CR (critically endangered) – kriticky ohrozený

§ (x) – chránené druhy rastlín (príloha č.5 vyhlášky MŽP SR č. 24/2003 Z.z.)

Významnosť biotopu/druhu:
EV – biotop/druh európskeho významu
* - prioritný biotop/druh európskeho významu

Fauna

Podľa členenia na živočíšne regióny (Čepelák 1980) územie patrí do provincie Karpaty, do oblasti Západné Karpaty, vonkajšieho obvodu a podtatranského okrsku.

Komplexný zoologický výskum chráneného územia nebol doposiaľ realizovaný. Z chránených druhov živočíchov je v území významný výskyt koníka východného (*Odontopodisma rubripes*).

Koník východný je druh európskeho významu vyskytujúci sa vzáčne hlavne na východnom Slovensku. Bol zaznamenaný zatiaľ na piatich lokalitách a jednou z nich je práve Dunitová skalka.

Chránené územie sa nachádza neďaleko (cca 2,5 km) chráneného vtáčieho územia Volovské vrchy. Spomedzi výberových druhov tohto vtáčieho územia môžeme v území zahliadnuť sovu dlhochvostú (*Strix uralensis*), strakoša červenochrbtého (*Lanius collurio*) a iné.

Čo sa týka poľovnej zveri, územie je v oblasti, kde sa bežne vyskytuje jeleň lesný, srnec lesný, diviak lesný a rys ostrovid.

1.7 Zhodnotenie vzťahu k územnoplánovacej dokumentácii regiónu a dotknutých obcí

Spracovaná územnoplánovacia dokumentácia (ÚPD), ktorá sa vzťahuje na územie, kde sa navrhuje chránené územie:

Nadradená ÚPD

Územný plán veľkého územného celku (ÚPN VÚC) Prešovského kraja, zmeny a doplnky 2009. Závazná časť ÚPN VÚC bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením Prešovského samosprávneho kraja (PSK) č.4/2004, ktorým sa mení a dopĺňa NV SR č.216/1998 Z.z., ktorým bola vyhlásená záväzná časť ÚPN VÚC Prešovského kraja schváleného uznesením vlády SR č. 268/1998. Posledné zmeny a doplnky ÚPN VÚC Prešovského kraja 2009 boli schválené Zastupiteľstvom PSK uznesením č. 588/2009 dňa 27.10.2009. Závazná časť Zmien a doplnkov ÚPN VÚC Prešovského kraja 2009 bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením PSK č. 17/2009 schváleným Zastupiteľstvom PSK uznesením č. 589/2009 d a 27.10. 2009 s účinnosťou od 06.12.2009.

V rámci ÚPN VÚC Prešovského kraja je územie dotknuté navrhovaným chráneným územím riešené v kapitolách:

1.2.11.2. Ochrana prírody a krajiny:

1.2.11.2.1.1 Národná sústava chránených území

V rámci plochy navrhovaného chráneného územia je v zozname vyhlásených maloplošných chránených území zaevidované chránené územie - PR Dunitová skalka.

1.2.11.2.1.2 Súvislá európska sústava chránených území NATURA 2000

Navrhované chránené územie je uvedené v zozname území európskeho významu v rámci Prešovského kraja ako SKUEV0330 PR Dunitová skalka.

Územný systém ekologickej stability (ÚSES)

Regionálny ÚSES pre okres Prešov bol vypracovaný v roku 1994 a územie je zaradené medzi genofondovo významné lokality okresu.

Obec Sedlice nemá samostatne vypracovanú dokumentáciu miestneho ÚSES-u. Súčasťou spracovaného územného plánu obce je kapitola a výkres, kde je riešená problematika miestneho ÚSES-u.

Územno-plánovacia dokumentácia

Obec Sedlice má vypracovaný územný plán, ktorý bol schválený Uznesením obecného zastupiteľstva obce Sedlice č. 5/2008, bod. D, zo dňa 25.9.2008.

V rámci územného plánu obce nie sú v lokalite chráneného územia navrhované žiadne rozvojové aktivity.

Chránené územie a jeho ochranné pásmo je zaradené v rámci kapitoly 3.7. *Vymedzenie ochranných pásiem a plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu* k plochám chránených častí prírody a krajiny (bod. 3.7.2.3.).

Záväzná regulatíva funkčného a priestorového usporiadania územia v bode 4.9. sú stanovené v oblasti ochrany prírody a krajiny a požadujú v bode:

4.9.1. zabezpečiť právnu ochranu pre navrhované osobitne chránené územia a územia sústavy Natura 2000,

4.9.2. pri hospodárskom využívaní chránených území uplatňovať diferencovaný spôsob hospodárenia a uprednostňovať biologické a integrované metódy ochrany územia, najmä zohľadňovať samoreprodukčnú schopnosť revitalizácie prírodných zdrojov,

4.9.7. pri hospodárskom využívaní území začlenených medzi prvky územného systému ekologickej stability uplatňovať podmienky stanovené pre hospodárenie v lesoch na území vyhlásených a navrhovaných za osobitne chránené a zabezpečiť hospodárenie v lesoch podľa platných predpisov pre lesné ekosystémy v kategórii ochranné lesy a lesy osobitného určenia.

Návrh chráneného územia teda nie je v rozpore so schválenou územnoplánovacou dokumentáciou regiónu a dotknutej obce.

2. Zhodnotenie základných antropogénnych vplyvov v území a v jeho kontaktnej zóne s návrhom zásad racionálneho využívania územia

Lesné hospodárstvo

Lesný porast v chránenom území tvorí dnes samostatnú JPRL v poľnohospodársky aj lesohospodársky využívanej krajine. Je treba mať na zreteli, že terajší vzhľad územia formovalo lesné hospodárenie len do bezvýznamnej miery. Proces delimitácie medzi poľnohospodárskym a lesným pôdnym fondom sa realizoval v presne nezistenom čase, pričom táto zásadná zmena sa premietla do katastrálneho operátu. Pri obnovách pôvodne Lesných hospodárskych plánov, dnes PSoL pre LHC Radatice minimálne za dve uplynulé decéniá od r. 1994 bol pozemok zariadený ako lesný dielec. Predtým bola lokalita využívaná extenzívne v rámci poľnohospodárstva ako pasienok. Extenzívne postupy obhospodarovania (minimálne pasenie a sporadické kosenie) oproti obdobiu maloplošného súkromného poľnohospodárstva s intenzívnym pasením spôsobilo v dlhodobom časovom horizonte masívny nástup sukcesnej vegetácie s dominanciou náletovej borovice lesnej v hornej vrstve.

Návrh zásad racionálneho využitia územia

V rámci plánovanej činnosti v lesných porastoch PR Dunitová skalka v budúcnosti bude žiaduce zachovať aspoň čiastočný aktívny manažment. Navrhovaný 4. stupeň ochrany prírody umožňuje naplánovať a vykonať pre konkrétnu JPRL vhodné hospodárske opatrenie. Činnosti ako kosenie, pasenie, či odstraňovanie krovia bez následného zalesňovania sú mimo rámca lesohospodárskej činnosti.

Kvôli zachovaniu a zlepšeniu svetelných pomerov pre výskyt teplomilnej vegetácie bude potrebné v plánovaných hospodárskych opatreniach počítať s opakovanými výchovnými zásahmi a postupnou premenou druhového zloženia drevín, napr. použitím účelového hospodárskeho spôsobu formou jednotlivého výberu stromov. Vykonávané opatrenia by mali mať za cieľ čo najviac priblížiť lesný biotop v území k biotopu Ls3.1 (91H0*) Teplomilné submediteránne dubové lesy, resp. v dlhodobom rámci dosiahnuť priaznivý stav tohto biotopu s ohľadom aj na skalné a travinno-bylinné biotopy a vzácne druhy, ktoré sú predmetom ochrany územia. Udržanie travinno-bylinného biotopu v priaznivom stave si bude vyžadovať aj aspoň občasné prepásanie časti chráneného územia.

Polnohospodárstvo

V minulosti, minimálne v 60. rokoch 20. storočia, bola lokalita chráneného územia obhospodarovaná Jednotným roľníckym družstvom v Sedliciach. Jednalo sa vtedy o parcelu č. 382 – pasienok v hone „Kamenná“. Pôvodné územie pasienka bolo v presne nezistenom období predelimitované do lesného pôdneho fondu. Poľnohospodársky využívaná pôda je po obvode chráneného územia Využíva sa hlavne na kosenie jeden – dva-krát v roku a sporadické prepásanie domácimi zvieratami (ovcami, kozami) obyvateľov priľahlej ulice.

Návrh zásad racionálneho využitia územia

Udržanie travinno-bylinného biotopu, ktorý je predmetom ochrany, v priaznivom stave si bude vyžadovať občasné prepásanie časti chráneného územia.

Pre udržiavanie priaznivého stavu chráneného územia je žiaduce aj v jeho okolí zamerať sa na dodržanie podmienky pravidelného kosenia a prepásania s optimálnu koncentráciu hospodárskych zvierat na jednotku plochy, t. j. minimálnu mieru údržby (dobré poľnohospodárske a environmentálne podmienky). Pri zanedbaní kosenia a nedostatočnom prepásaní realizovať kosenie za účelom odstránenia stariny so súčasným odstránením nežiaducich náletových drevín.

Doprava

Obec Sedlice leží pri ceste III/5463 Klenov - Ľubovec, ktorá sa napája na nadradenú cestnú sieť európskeho významu – cestu I/18 Žilina – Poprad – Prešov – Michalovce prostredníctvom cesty II/ 546 Hnilčik – Margecany – Klenov – Žipov – Rokycany – Prešov. Dunitová skalka leží cca 650 m severovýchodne od centra obce a od štátnej cesty. Prístup do územia je po náučnom chodníku z miestnej komunikácie jednak cca. v strede ulice prelukou medzi domami a jednak na severnom konci ulice. Trasa náučného chodníka je znázornená v prílohe č. 5.13.

Návrh zásad racionálneho využitia územia

Budovanie dopravnej siete sa v chránenom území nepredpokladá. Ale budúcnosti je potrebné prípadný zámer budovania akýchkoľvek ciest aj mimo chráneného územia dôsledne posúdiť a usmerniť z hľadiska predmetu ochrany územia.

Cestovný ruch, rekreačno-športové aktivity, urbanizácia a osídlenie

- Územie Dunitovej skalky je cieľom pešej turistiky. V obci Sedlice začína modrá turisticky značená trasa vedúca cez Hornádske lúky do Malej Lodiny. Územím prechádza náučný chodník Dunitová skalka, ktorý informuje o prírodných, historických a kultúrnych

hodnotách územia; je mierne náročný a má 8 zastávok s prevýšením 70 m. Chodník má dve časti: základnú, ktorá je dlhá 2300 m a s náročnejšou časťou má dĺžku 2420 m. Súčasťou náučného chodníka sú odpočívadlá a ohnisko.

Z antropogénnych aktivít cestovného ruchu a turistiky, môžu na chránené územie pôsobiť tieto vplyvy:

- zašľapávanie vegetácie pri pohybe mimo chodníkov a ciest,
- zakladanie ohnísk s potenciálnym ohrozením požiarmi,
- šírenie nepôvodných druhov rastlín z intravilánov (najmä záhrad) do okrajových častí chráneného územia a v okolí chodníkov,
- znečisťovanie územia odpadkami,
- nadmerný zber húb a lesných plodov.

Návrh zásad racionálneho využívania územia:

Chránené územie, ktoré predstavuje predovšetkým teplomilné skalné a lesné biotopy, je územím, kde môžu byť do budúcnosti rozvíjané určité menej náročné rekreačné aktivity.

Ide o letné a zimné rekreačno-športové aktivity ako napr:

a) vo vlastnom chránenom území:

- pešia turistika a s ňou spojené napojenie existujúceho náučného chodníka Dunitová skalka na novo budovaný turistický chodník mikroregiónu Čierna Hora;
- údržba náučného chodníka Dunitová skalka

b) v jeho okolí:

- cykloturistika po existujúcich poľných cestách, resp. vytvorenie nových cyklotrás
- hipoturistika (jazda na koni) po existujúcich poľných cestách, resp. vytváranie nových jazdeckých trás,
- vytvorenie nových bežeckých lyžiarskych tratí.

Banská činnosť a činnosť vykonávaná banským spôsobom

Na území regiónu majú hospodársky význam len nerudné suroviny využívané v cestnom staviteľstve a hutníctve (granodiorit, dolomit). Minerály serpentinizovaného ultrabázického telesa malých rozmerov majú nepatrný význam z hľadiska ťažiteľnosti.

Návrh zásad racionálneho využívania územia

V súčasnosti nevidujeme žiadnu aktívnu banskú činnosť v chránenom území a jeho okolí, preto nie sú potrebné žiadne opatrenia na elimináciu jej vplyvu. Ťažba v chránenom území však nie je žiaduca.

Priemysel a energetika

V chránenom území nie je lokalizovaná žiadna významná priemyselná alebo energetická činnosť. Priemyselné a energetické aktivity sú sústredené do väčších miest a obcí v okrese Prešov.

Rozvoj priemyselnej a energetickej činnosti sa v dotknutom území nepredpokladá.

Návrh zásad racionálneho využitia územia

Rozvoj priemyselnej a energetickej činnosti sa v chránenom území nepredpokladá. Ale v budúcnosti je potrebné akýkoľvek zámer v súvislosti s priemyselnou činnosťou posúdiť a usmerniť z hľadiska predmetu ochrany územia.

Vodné hospodárstvo

Koryto Viselca je v celom úseku neupravené. Iba v intraviláne obce Sedlice sú na jeho brehoch (najmä pravom popri miestnej komunikácii vykonané drobné zásahy spočívajúce

v úprave sklonu brehu a dna a jeho vyčistenia z dôvodu častých prívalových dažďov v letnom období.

Návrh zásad racionálneho využívania územia:

Z dôvodu častých prívalových dažďov v letnom období sa v posledných rokoch pristupuje k protipovodňovým opatreniam jednak úpravami dotknutých tokov (úpravy a opevnenie brehov i dna, zmiernenie spádu budovaní často vysokých stupňov) a jednak výstavbou poldrov, či zasakovacích pásov na zachytávanie prívalovej vody. Konfigurácia terénu síce neumožňuje budovanie poldra, ale budovanie zasakovacích pásov áno, čo však môže mať negatívny vplyv na predmet ochrany, preto akéhokoľvek aktivity v tomto smere je potrebné vopred konzultovať s orgánmi a/alebo odbornou organizáciou ochrany prírody.

V budúcnosti je potrebné aj akýkoľvek zámer v súvislosti s vodohospodárskou činnosťou posúdiť a usmerniť z hľadiska predmetu ochrany územia.

3. Podrobnosti o ochrane

3.1 Odôvodnenie ochrany

Predložený projekt ochrany PR Dunitová skalka rieši ochranu prírodných hodnôt lokality, kde bolo už v roku 1964 vyhlásené chránené územie národnej siete chránených území – chránené nálezisko (CHN) Dunitová skalka a je zameraný na spresnenie hranice územia, predmetu a podmienok jeho ochrany. Názov územia a kategória ochrany zostávajú nezmenené.

CHN Dunitová skalka bolo vyhlásené rozhodnutím Komisie SNR pre školstvo a kultúru č. 58.906/64 zo dňa 21.8.1964 v k. ú. Sedlice na výmere 0,3507 ha na ochranu neobyčajne vzácneho náleziska povrchového výskytu dunitu na Slovensku

Zákonom NR SR č. 287/1994 Z. z. o ochrane prírody a krajiny bolo CHN Dunitová skalka zaradené do zoznamu prírodných rezervácií v SR ako PR Dunitová skalka (príloha č. 3 tohto zákona). Následne vyhláška MŽP SR č. 17/2003 Z. z., ktorou sa ustanovujú národné prírodné rezervácie a uverejňuje zoznam prírodných rezervácií z 9. januára 2003, potvrdila chránené územie opäť ako prírodnú rezerváciu v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny (príloha č. 2 uvedenej vyhlášky).

Chránené územie vymedzené v nových hraniciach na výmere 1,476604 ha je navrhované z dôvodu ochrany:

a) *druhu rastliny európskeho významu*

slezinník nepravý (*Asplenium adnigrum*)

b) *nelesných biotopov európskeho významu:*

Sk2/8220 Silikátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou

Tr2/6240* Subpanónske travinno-bylinné porasty

c) *druhu rastliny národného významu*

slezinník klinovolistý (*Asplenium cuneifolium*)

d) *anorganických javov:*

- geologická stavba, geneticky významná lokalita (proces serpentinizácie)

e) *lesných biotopov európskeho významu:*

Ls3.1/ 91H0 *- Teplomilné panónske dubové lesy

Územie je súčasťou súvislej európskej sústavy chránených území (tzv. Natura 2000). Výnosom MŽP SR č. 3/2004-5.1 zo 14. júla 2004, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu bolo zaradené ako navrhované územie európskeho významu pod označením SKUEV0330 Dunitová skalka.

Navrhované územia európskeho významu schválila Európska komisia. Dňa 25. januára 2008 bolo vydané rozhodnutie Komisie ES K(2008)271, ktorým sa podľa smernice Rady 92/43/EHS prijíma zoznam území európskeho významu v alpskom biogeografickom regióne, ktorého súčasťou je aj navrhované územie.

Názvy území zaradených v národnom zozname území európskeho významu, t.j. aj názov chráneného územia Dunitová skalka, boli štandardizované rozhodnutím ÚGKK č. P-101/2009 z 12.januára.2009.

Ochranné pásmo PR Dunitová skalka sa osobitne nevymedzuje, ale bude ním územie do vzdialenosti 100 m smerom von od jeho hranice podľa § 17 ods. 7 zákona.

3.2 Ciele ochrany na dosiahnutie priaznivého stavu

Cieľom ochrany je zachovanie i zlepšenie priaznivého stavu územia európskeho významu, ktoré je súčasťou súvislej európskej sústavy chránených území (Natura 2000) a zachovanie jeho integrity. Cieľ ochrany sa dosiahne prostredníctvom zachovania alebo zlepšenia stavu biotopov európskeho významu a druhov európskeho a národného významu, ktoré sú predmetom ochrany územia a bude zameraný i na:

- predchádzanie poškodenia biotopov a druhov európskeho významu,
- predchádzanie poškodenia druhov rastlín národného významu,
- predchádzanie poškodenia anorganických javov,
- predchádzanie fragmentácii územia na menšie časti a narušenia jeho integrity,
- podpora aktívneho manažmentu v lesných porastoch s ohľadom najmä na biotopy európskeho významu vo väzbe druhu európskeho významu,
- podporovanie hospodárenia aj formou extenzívnej pastvy.

Ďalším dôležitým cieľom ochrany je rozvíjanie komunikácie s vlastníkmi (správcami, nájomcami) pozemkov v chránenom území i s ďalšími zainteresovanými subjektmi, aby sa zabezpečila tak efektívna ochrana územia, ako i múdre využívanie jeho prírodných hodnôt. Dosiahnutie cieľa bude zamerané i na:

- rozvíjanie spolupráce s vlastníkmi (správcami, nájomcami) pozemkov pri starostlivosti o chránené územie, pri monitoringu jeho prírodných hodnôt,
- podporovanie vlastníkov (správcov, nájomcov) pozemkov vo vhodnom manažmente formou informovania o možnosti finančných podpôr zo zdrojov EÚ a iných zdrojov,
- propagáciu chráneného územia, výchovu a usmernenie pohybu návštevníkov prostredníctvom náučného chodníka Dunitová skalka.

3.3 Podrobnosti o podmienkach ochrany

Územie sa navrhuje na ochranu v kategórii prírodná rezervácia so štvrtým stupňom ochrany. Ochranné pásmo PR Dunitová skalka sa osobitne nevymedzuje, ale bude ním územie do vzdialenosti 100 m smerom von od jeho hranice podľa § 17 ods. 7 zákona s tretím stupňom ochrany.

Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (zákon) pre navrhovaný stupeň ochrany v § 13 až § 15 taxatívne určuje zakázané činnosti a činnosti

vyžadujúce súhlas orgánu ochrany prírody. Z nich sú vybrané tie zákazy a súhlasy, ktoré sú pre územie a jeho ochranné pásmo relevantné:

a) prírodná rezervácia, 4. stupeň ochrany (§ 13 - § 14 zákona)

zakázané činnosti:

- a) vjazd a státie s motorovým vozidlom motorovou trojkolkou, motorovou štvorkolkou, snežným skútrom alebo záprahovým vozidlom, najmä vozom, kočom alebo saňami, na pozemky za hranicami zastavaného územia obce mimo diaľnice, cesty a miestnej komunikácie, parkoviska, čerpacej stanice, garáže, továrenského, staničného alebo letištného priestoru,
- b) vchádzať a stáť s bicyklom na pozemky za hranicami zastavaného územia obce mimo diaľnice, cesty, miestnej komunikácie, účelovej komunikácie a vyznačenej cyklotrasy,
- c) pohybovať sa mimo vyznačeného turistického chodníka alebo náučného chodníka za hranicami zastavaného územia obce,
- d) táboriť, stanovať, bivakovať, jazdiť na koni, zakladať oheň mimo uzavretých stavieb, lyžovať, vykonávať horolezecký alebo skalolezecký výstup, skialpinizmus alebo iné športové aktivity za hranicami zastavaného územia obce,
- e) organizovať verejné telovýchovné, športové a turistické podujatie, ako aj iné verejnosti prístupné spoločenské podujatie,
- f) použiť zariadenie spôsobujúce svetelné a hlukové efekty, najmä ohňostroj, laserové zariadenie, reprodukovánú hudbu mimo uzavretých stavieb,
- g) rozširovať nepôvodné druhy,
- h) zbierať rastliny vrátane ich plodov,
- i) organizovať spoločné poľovačky,
- j) vykonávať banskú činnosť a činnosť vykonávanú banským spôsobom,
- l) umiestniť informačné, reklamné alebo propagačné zariadenie, ako aj akýkoľvek iný reklamný alebo propagačný pútač, alebo tabuľu,
- m) aplikovať chemické látky a hnojivá,
- n) rozorávať existujúce trvalé trávne porasty a rúbať dreviny
- o) zbierať nerasty alebo skameneliny,
- p) oplocovať pozemok okrem oplotenia lesnej škôlky,
- r) umiestniť košiar, stavbu alebo iné zariadenie na ochranu hospodárskych zvierat,
- s) vykonávať geologické práce,
- t) voľne pustiť psa okrem psa používaného na plnenie úloh podľa osobitných predpisov (služobný pes) a poľovného psa.

Činnosti vyžadujúce súhlas orgánu ochrany prírody:

- a) umiestnenie výsadby drevín a ich druhové zloženie za hranicami zastavaného územia obce mimo ovocného sadu, vinice, chmeľnice a záhrady a energetických porastov na poľnohospodárskej pôde,
- b) budovanie a vyznačenie turistického chodníka, náučného chodníka, bežeckej trasy, lyžiarskej trasy, cyklotrasy alebo mototrasy,
- c) vykonávanie prípravy alebo výcviku a s nimi súvisiacich činností ozbrojenými zbormi a ozbrojenými silami mimo vojenských priestorov a vojenských obvodov; vykonanie prípravy alebo výcviku a s nimi súvisiacich činností v oblasti civilnej ochrany, Hasičským a záchranným zborom, alebo zložkami integrovaného záchranného systému za hranicami zastavaného územia obce,
- d) umiestnenie krátkodobého prenosného zariadenia, ako je predajný stánok, prístrešok, konštrukcia alebo zariadenie na slávnostnú výzdobu a osvetlenie budov, scénickej stavby pre film alebo televíziu za hranicami zastavaného územia obce,

- e) osvetlenie bežeckej trate, lyžiarskej trate a športového areálu mimo uzavretých stavieb,
- h) vykonávanie technických geologických prác.
- f) pasenie, napájanie, prehánanie a nocovanie hospodárskych zvierat na voľných ležoviskách, ako aj ich ustajňovanie mimo stavieb alebo zariadení pri veľkosti stáda nad tridsať veľkých dobytčích jednotiek; súhlas sa nevyžaduje na miestach vyhradených orgánom oprávneným podľa tohto zákona na vyhlásenie (ustanovenie) chráneného územia a jeho ochranného pásma.
- g) umiestniť stavbu.

b) ochranné pásmo, 3. stupeň ochrany (§ 13 - § 14 zákona)

Zakázané činnosti:

- a) vjazd a státie s motorovým vozidlom motorovou trojkolkou, motorovou štvorkolkou, snežným skútrom alebo záprahovým vozidlom, najmä vozom, kočom alebo saňami, na pozemky za hranicami zastavaného územia obce mimo diaľnice, cesty a miestnej komunikácie, parkoviska, čerpacej stanice, garáže, továrenského, staničného alebo letištného priestoru,
- b) vjazd a státie s bicyklom na pozemky za hranicami zastavaného územia obce mimo diaľnice, cesty, miestnej komunikácie, účelovej komunikácie⁴⁵) a vyznačenej cyklotrasy,
- c) pohybovať sa mimo vyznačeného turistického chodníka alebo náučného chodníka za hranicami zastavaného územia obce,
- d) táboriť, stanovať, bivakovať, jazdiť na koni, zakladať oheň mimo uzavretých stavieb, lyžovať, vykonávať horolezecký alebo skalolezecký výstup, skialpinizmus alebo iné športové aktivity za hranicami zastavaného územia obce,
- e) organizovať verejné telovýchovné, športové a turistické podujatie, ako aj iné verejnosti prístupné spoločenské podujatie,
- f) použiť zariadenie spôsobujúce svetelné a hlukové efekty, najmä ohňostroj, laserové zariadenie, reprodukovánú hudbu mimo uzavretých stavieb,
- g) rozširovať nepôvodné druhy,
- h) zbierať rastliny vrátane ich plodov,
- i) organizovať spoločné poľovačky,
- j) vykonávať bankú činnosť a činnosť vykonávanú bankým spôsobom.

Činnosti vyžadujúce súhlas orgánu ochrany prírody:

- a) umiestnenie výsadby drevín a ich druhové zloženie za hranicami zastavaného územia obce mimo ovocného sadu, vinice, chmeľnice a záhrady a energetických porastov na poľnohospodárskej pôde,
- b) likvidáciu existujúcich trvalých trávnych porastov s výnimkou činnosti povoľovanej podľa osobitných predpisov,
- c) výstavbu lesných ciest a zväžnic,
- d) oplotenie pozemku za hranicami zastavaného územia obce okrem oplotenia lesnej škôlky, ovocného sadu a vinice,
- e) pasenie, napájanie, prehánanie a nocovanie hospodárskych zvierat na voľných ležoviskách, ako aj ich ustajnenie mimo stavieb alebo zariadení pri veľkosti stáda nad tridsať veľkých dobytčích jednotiek, umiestnenie košiara, stavby a iného zariadenia na ich ochranu,
- f) budovanie a vyznačenie turistického chodníka, náučného chodníka, bežeckej trasy, lyžiarskej trasy, cyklotrasy alebo mototrasy,
- g) vykonávanie prípravy alebo výcviku a s nimi súvisiacich činností ozbrojenými zbormi a ozbrojenými silami mimo vojenských priestorov a vojenských obvodov; vykonanie prípravy alebo výcviku a s nimi súvisiacich činností v oblasti civilnej ochrany, Hasičským a záchranným zborom, alebo zložkami integrovaného záchranného systému za hranicami zastavaného územia obce,

- h) umiestnenie krátkodobého prenosného zariadenia, ako je predajný stánok, prístrešok, konštrukcia alebo zariadenie na slávnostnú výzdobu a osvetlenie budov, scénickej stavby pre film alebo televíziu za hranicami zastavaného územia obce,
- k) umiestnenie informačného, reklamného alebo propagačného zariadenia, ako aj akéhokoľvek iného reklamného alebo propagačného pútača, alebo tabule,
- l) aplikáciu chemických látok a hnojív, najmä pesticídov, herbicídov, toxických látok, priemyselných hnojív a silážnych štiav pri poľnohospodárskej, lesohospodárskej a inej činnosti,
- m) let lietadlom alebo lietajúcim športovým zariadením, najmä klzákom, ktorých výška letu je menšia ako 300 m nad najvyššou prekážkou v okruhu 600 m od lietadla alebo lietajúceho športového zariadenia,
- n) osvetlenie bežeckej trate, lyžiarskej trate a športového areálu mimo uzavretých stavieb,
- o) vykonávanie technických geologických prác.

Činnosti potrebné na zabezpečenie starostlivosti o územie na vyhradených miestach

- realizácia výchovných zásahov v lesnom poraste po prerokovaní s územne príslušnou organizačnou jednotkou štátnej ochrany prírody
- údržba náučného chodníka v celom chránenom území a ochrannom pásme, ak bude realizovaná jeho zriaďovateľom alebo územne príslušnou organizačnou jednotkou štátnej ochrany prírody
- zakladanie ohňa na ohnisku vybudovanom v rámci náučného chodníka Dunitová skalka.

3.4 Ekonomické zhodnotenie vplyvu uplatňovania príslušného stupňa ochrany s dlhodobým výhľadom limitov, regulatív a opatrení

Územie je súčasťou súvislej európskej sústavy chránených území Natura 2000. Výnosom MŽP SR č. 3/2004-5.1 zo 14. júla 2004, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu (výnos MŽP SR), bolo zaradené ako navrhované územie európskeho významu. Navrhované územia európskeho významu schválila Európska Komisia. Dňa 25. januára 2008 bolo vydané rozhodnutie Komisie ES K(2008)271, ktorým sa podľa smernice Rady 92/43/EHS prijíma zoznam území európskeho významu v alpskom biogeografickom regióne, ktorého súčasťou je aj predmetné územie.

Vzhľadom k tomu, že v zmysle § 27 ods. 7 zákona sa územie európskeho významu uvedené v národnom zozname schválenom výnosom MŽP SR považuje za chránené územie vyhlásené podľa zákona so stupňom ochrany uvedenom v národnom zozname, vyhlásenie chráneného územia nezvyší zásadne požiadavky na štátny rozpočet, aj keď v prípade územia európskeho významu Dunitová skalka bol v národnom zozname navrhovaný štvrtý (na výmere 0,3507 ha) a tretí stupeň ochrany (na výmere 1,1259 ha) a v predloženej návrhu PR Dunitová skalka sa navrhuje štvrtý stupeň ochrany na celú výmeru chráneného územia (1,4766 ha). Ochranné pásmo PR Dunitová skalka sa osobitne nevymedzuje, ale bude ním územie do vzdialenosti 100 m smerom von od jeho hranice podľa § 17 ods. 7 zákona a bude sa v ňom uplatňovať tretí stupeň ochrany.

V navrhovanej PR Dunitová skalka už existuje vyhlásené chránené územie národnej siete a to PR Dunitová skalka (rok vyhlásenia 1964). Pôvodný stupeň ochrany v tomto území bol podľa zákona štvrtý a uplatňoval sa na výmere 0,3507 ha a v ochrannom pásme (podľa § 17 ods.7 zákona), ktoré zahŕňalo aj podstatnú časť zvyšku územia európskeho významu Dunitová skalka, platil tretí stupeň ochrany.

Takto boli stupne ochrany navrhnuté aj pri zaradovaní územia do národného zoznamu území európskeho významu. Pri mapovaní okolia územia európskeho významu Dunitová skalka v roku 2011 a 2012 bol zaznamenaný výskyt slezinníka nepravého (*Asplenium adulterinum*) a slezinníka klinovitolistého (*Asplenium cuneifolium*) aj za jeho hranicami. Aby na jednej

strane bola zabezpečená maximálna plošná ochrana populácií oboch kriticky ohrozených druhov slezinníkov a na druhej strane, aby nebolo nutné členenie jednej malej parcely/JPRL na zóny podľa stupňov ochrany, navrhuje sa v celom chránenom území štvrtý stupeň ochrany.

Náhrada za obmedzenie bežného obhospodarovania podľa § 61 zákona by nemala byť v chránenom území uplatňovaná. V území je navrhovaný 4. stupeň ochrany prírody, ktorý umožňuje usmernený menežment v rámci predpísaných hospodárskych opatrení. Časť JPRL 588 00 je už teraz prírodnou rezerváciou so 4. stupňom ochrany na výmere 0,3507 ha. V platnom PSoL 2004-2013 je dielec 588 00 zaradený v kategórii ochranných lesov z titulu prevažujúcej funkcie ochrany pôdy, s funkčným typom proti imisným a zároveň proti deflatačným. Vzhľadom na taxačný a celkový stav porastu je ponechaný do konca r. 2013 bez zásahu. Dôležitá je vzájomná konzultácia aplikácie predpísaného zásahu s odborným lesným hospodárom obhospodarovateľa územia (toho času Lesy SR, š. p.), čo sa osvedčilo už v doterajšej ochrane a obhospodarovaní iných podobných území.

Vzhľadom na predmet ochrany navrhovaného chráneného územia, je potrebné v území uplatňovať hospodárenie formou občasnej pastvy. Existencia travinných biotopov v území a jeho zaradenie do sústavy Natura 2000 otvára možnosť využitia podporných schém v rezorte pôdohospodárstva.

4. Technické vybavenie územia

4.1 Opis technického vybavenia

Technické vybavenie chráneného územia spočíva v osadení 5 ks stĺpov po obvode chráneného územia na najfrekventovanejších miestach. Na stĺpoch budú osadené normalizované tabule so štátnym znakom a s označením kategórie *prírodná rezervácia*, ďalej informačné tabule a piktogramy.

Prírodná rezervácia Dunitová skalka bude označená zároveň aj červeným obvodovým značením na hraničných stromoch a stĺpikoch vo vyhotovení, ktoré stanovuje § 19 ods. 6 a 7 vyhlášky MŽP SR č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon.

4.2 Mapa technického vybavenia

Umiestnenie navrhovaných prvkov technického vybavenia je znázornené na mape technického vybavenia, ktorá je v prílohe č. 5.10.

5. Prílohy

5.1 Prehľad odbornej literatúry a použitých odborných podkladov

- Baláž, D., Marhold, K., Urban, P. (eds.), 2001: Červený zoznam rastlín a živočíchov Slovenska. Ochrana prírody 20, suplement. ŠOP SR, COPK, Banská Bystrica, 160 s.
- Cambel, B., 1951: Ultrabázická hornina od Sedlíc a hadce najbližšieho okolia. Mineralogicko-petrografický ústav Slovenskej univerzity v Bratislave.
- Gojdičová, E., 1989: Skúsenosti z praktických opatrení starostlivosti o flóru vo Východoslovenskom kraji. In.: Management chránených území a genofondu. Zborník prednášok. Dom techniky ČSVTS Žilina, p. 153 - 156.
- Gross, P. a kol., 1999: Vysvetlivky ku geologickej mape Popradskej kotliny, Hornádskej kotliny, Levočských vrchov, Spišsko-Šarišského medzihoria, Bachurne a Šarišskej vrchoviny.
- Harčár, J., 1972: Šarišská vrchovina, Fyzickogeografická analýza. SPN, Bratislava.
- Hrušecký, P., Guman, M., 2008: Náučný chodník Dunitová skalka, Projekt, Obec Sedlice, ŠOP SR, RCOP v Prešove.

- Jurko, A., 1951: Vegetácia stredného Pohornádia. SAV, Bratislava, 106 s.
- Koděra, M. a kol., 1990: Topografická mineralógia Slovenska 3. Veda, vydav. SAV, Bratislava
- Kolektív autorov, 2002: Atlas krajiny SR. MŽP SR, Bratislava. Vyd. Esprit, spol. s.r.o., Banská Štiavnica.
- Kolektív autorov, 1980: Atlas SSR, SAV, Bratislava.
- Palášthy, J., Dostál, L., Cibul'ková, S., 1987: Príroda okresu Prešov a jej ochrana. Východoslov. vydav., Košice.
- Polák, M., Jacko S. et al., 1996: Geologická mapa Braniska a Čiernej hory. Geologická služba SR, Vydavateľstvo Dionýza Štúra, Bratislava.
- Polák, M. a kol., 1997: Vysvetlivky ku geologickej mape Braniska a Čiernej hory. Geologická služba SR, Vydavateľstvo Dionýza Štúra, Bratislava.
- Polák, P., Saxa, A. (eds.), 2005: Priaznivý stav biotopov a druhov európskeho významu. ŠOP SR, Banská Bystrica, 736 s.
- Viceníková, A., Polák, P. (eds.), 2003: Európsky významné biotopy na Slovensku, ŠOP SR, Banská Bystrica, 151 s.

- Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov
- Vyhláška MŽP SR č.24/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov, ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2000 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov
- Softwarové databázy a dokumentácia ŠOP SR, RCOP v Prešove
- ÚPN VÚC Prešovského kraja, Zmeny a doplnky 2009
- ÚPD obce Sedlice, 2009

5.2 Základné údaje

5.3 Súpis parciel podľa aktuálneho stavu katastra nehnuteľností

5.4 Prehľad druhov vlastníctva podľa druhov pozemkov

5.5 Plochová tabuľka programu starostlivosti o lesy podľa jednotiek priestorového rozdelenia lesa

5.6 Situačný náčrt na Základnej mape Slovenskej republiky (M 1 : 10 000)

5.7 Katastrálna mapa s vyznačením priebehu hraníc chráneného územia

5.8 Porastová mapa so zakreslením hranice chráneného územia

5.9 Mapa ekologicko-funkčných priestorov a zón – mapa sa nevyhotovuje

5.10 Mapa technického vybavenia

5.11 Čistopis z programu starostlivosti o lesy

5.12 Zoznam súradníc lomových bodov hranice PR Dunitová skalka

5.13 Náučný chodník Dunitová skalka - mapa